

ORIGINALNO ISTRAŽIVANJE

Suradnja Sveučilišta u Splitu i na Malti rezultirala s tri vrijedna znanstvena rada

Piše: MILA PULJIZ

Kada je Sveučilište u Splitu, vođeno idejom podizanja razine internacionalizacije, pristupilo projektu Europskog sveučilišta mora (SEA-EU alijanse), u kojoj se povezalo s pet drugih europskih sveučilišta u jedinstvenu SEA-EU alijansu, idejni začetnici ove suradnje nadali su se realnim pokazateljima uspjeha suradnje poput umrežavanja nastavnika i internacionalizacije nastavnog procesa, prijave novih projekata, dijeljenja resursa, sve većeg broja studenata i djelatnika koji odlaze na mobilnosti i mijenjaju svoje živote. Jedna takva lijepa priča potvrdila se i nedavno kroz suradnju Nastavnog zavoda za javno zdravstvo i njegovih djelatnika, koji su ujedno i nastavnici na Sveučilištu u Splitu, Kineziološkog fakulteta u Splitu, i HNK-a Hajduk.

Sve je počelo kada su djelatnici Sveučilišta u Splitu, koristeći mogućnosti Erasmus+ projekta, ostvarili mobilnost na Sveučilištu na Malti. Tada su se rodila poznanstva koja su rezultirala objavom tri vrijedna znanstvena rada u visoko indeksiranim časopisima rangiranim u Q1 na temu epidemioloških i kliničkih osobitosti te izvedbe profesionalnih nogometaša nakon infekcije COVID-19. Osim vrijednih objava, kroz ovu suradnju definirana je i tema doktorske disertacije mr. sc. Jasne Ninčević, pa su efekti ove suradnje zaista mnogostruki. Istraživanje je započeto kao znanstvena nadogradnja protuepidemijske intervencije epidemiologa Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije nakon pojave prvoga grupiranja COVID-19 infekcije među igračima prve momčadi Hajduka te praćenje kondicijskih performansi igrača od strane stručnjaka Kineziološkog fakulteta.

Ideja istraživanja potekla je od prof. Damira Sekulića s Kineziološkog fakulteta Sveučilišta u Splitu i izv. prof. Anamarije Jurčev Savičević, epidemiologinje, voditeljice Odjela za nadzor nad respiratornim infekcijama i voditeljice Jedinice za znanstveno-istraživački rad županijskoga NZJZ-a te nastavnice na Sveučilišnom odjelu za zdravstvene studije i Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu. U suradnji s dr. Sarah Cuschieri, dr. med. i dr. sc. Andrewa Decelisa sa Sve-

Riječe o sveobuhvatnom istraživanju pojavnosti COVID-a 19 među igračima Hajduka vezano uz utjecaj na zdravlje, izostanak s treninga i natjecanja i razinu fizičke spremnosti nakon infekcije.

S lijeva na desno: Toni Modrić, Ante Bandalović, Anamarija Jurčev Savičević, Jasna Ninčević, Ante Turić, Damir Sekulić, Šime Veršić

učilišta u Malti, definirano je sveobuhvatno istraživanje pojavnosti COVID-a 19 među igračima Hajduka vezano uz utjecaj na zdravlje, izostanak s treninga i natjecanja i razinu fizičke spremnosti nakon infekcije.

Sadržaj objavljenih radova

U istraživanju su se isprva prikazale osobitosti infekcije i utjecaja na performanse cijelog tima u nogometnoj sezoni 2020./2021., u kojoj je dominirao divlji wuhanski i alfa soj SARS-CoV-2, nakon čega se nastavilo epidemiološki, klinički i kineziološki pratiti igrače i tijekom sljedeće nogometne sezone, 2021./2022., koju je obilježio omikron soj. U radovima se analiziralo vrijeme potrebno za povratak

Tim stručnjaka

Istraživanje su proveli stručnjaci s NZJZ-a Splitsko-dalmatinske županije: mr. sc. Jasna Ninčević, epidemiologinja nadležna za preventivne i protuepidemijske mjere vezane uz ovu pandemiju u HNK-u Hajduk i svim drugim sportskim klubovima u Splitsko-dalmatinskoj županiji, dr. sc. Marijana Mijaković, prof. fiz., te mr. Ivana Bočina, spec. javnog zdravstva, uz izv. prof. Anamariju Jurčev Savičević. Mr. sc. Jasna Ninčević doktorandica je Medicinskog fakulteta u Splitu, kojoj će ova istraživanja biti dio doktorske disertacije pod mentorstvom izv. prof. Anamarije Jurčev Savičević. U timu Kineziološkog fakulteta sudjelovali su doc. Šime Veršić, koji je ujedno i član kondicijskog tima Hajduka, i dr. sc. Toni Modrić te prof. Damir Sekulić, kojima je ovo već treća znanstvena suradnja s kolegama s Malte na ovu temu. Puna suradnja s HNK-om Hajduk očitovala se u uključivanju liječničkog tima: voditelja Zdravstvene službe HNK-a Hajduk dr. Ante Bandalovića, specijalista opće kirurgije – subspecijalista traumatologije iz KBC-a Split, te dr. Ante Turića i dr. Borisa Bečira.

“

Istraživanje je i praktično doprinijelo stvaranju protokola postupanja u zaštiti zdravlja i razine fizičke spremnosti igrača Hajduka, a koliko je tema važna, svjedoči i činjenica da se u istraživanje uključio i Hrvatski olimpijski odbor

u puni natjecateljski ritam nogometaša nakon infekcije te su prikazane promjene u trkačkim performansama, izmjerene GPS uređajem. Naime, uspoređene su izvedbe igrača koji su se zarazili koronavirusom prije i poslije same infekcije te izvedbe njihovih suigrača koji se nisu zarazili. Rezultati su pokazali da je kod asimptomatskih slučajeva za povratak u puni trening trebalo otprilike tri tjedna, dok je kod simptomatskih trebalo između četiri i šest tjedana.

Nogometaši su detaljno praćeni kroz pažljivo epidemiološko i kliničko postupanje, određivanje izolaci-

“

Nogometaši Hajduka detaljno su praćeni kroz pažljivo epidemiološko i kliničko postupanje, određivanje izolacije inficiranih, organizaciju testiranja, predlaganje kontrolnih mjera, preglede nadležnih specijalista, kliničke pretrage i laboratorijske analize

je inficiranih, organizaciju testiranja, predlaganje kontrolnih mjera, preglede nadležnih specijalista, kliničke pretrage i laboratorijske analize. Uzorci briseva inficiranih igrača uključeni su u nacionalno praćenje cirkuliranja varijanti SARS-CoV-2 sekvencioniranjem genoma izoliranih virusa. Pokazalo se da je obolijevanje od COVID-a 19 u nogometaša općenito bilo povezano s blagom, samoograničenom ili asimptomatskom infekcijom, koja nije zahtijevala bolničku njegu, bez obzira na dominantnu zabrinjavajuću varijantu virusa SARS-CoV-2. Također, nisu uočene srčane komplikacije koje su u početku pandemije bile predmet rasprava glede mogućeg intezivnijeg kardiološkog praćenja nogometaša nakon infekcije. Autori su detaljno predstavili i način širenja virusa tijekom četiri veća grupiranja infekcije. Ovo je jedno od rijetkih izravnih istraživanja osobitosti COVID-a 19 u profesionalnih sportaša u Hrvatskoj i među ograničenim brojem znanstvenih istraživanja objavljenih na tu temu uopće. Kako je najveća korist znanstvenih istraživanja njihova iskoristivost u praksi, ovo istraživanje je i praktično doprinijelo stvaranju protokola postupanja u zaštiti zdravlja i razine fizičke spremnosti ove specifične populacijske skupine. Koliko je tema važna, vjerojatno svjedoči i činjenica da se u istraživanje izravno uključio i Hrvatski olimpijski odbor, preko novoformiranog Centra za istraživanje i razvoj vrhunske sportske pripreme.